

Årsmelding 2010

www.nifab.no

HOVEDPUNKTER FRA ÅRET SOM GIKK

- Feltet alternativ behandling ble mye omtalt i året som gikk. Sett fra vår side, opplevde vi at avstanden mellom ytterpunktene i samfunnsdebatten økte, og behovet for upartisk, kunnskapsbasert informasjon om feltet ble merkbart tydeligere. For vår del merket vi det direkte gjennom økte besøkstall og antall henvendelser fra befolkningen, organisasjoner samt media.
- Ved å være både en kunnskapsbedrift og et nettsted trenger nifab.no både stabilitet og utvikling. Til tross for økt sykefravær og et fortsatt fokus på forbedring av det eksisterende innholdet, ble det igangsatt flere nye prosjekter som vil øke nettstedets verdi når de avsluttes i 2011.
- Vinteren 2010 kom nettsiden i søkelyset gjennom kritikk fra en ansatt ved Folkehelseinstituttet. Det ble her satt fram påstander om flere uheldige forhold. Påstandene ble drøftet med ledelsen ved både FHI og UiT, og deretter imøtegått.
- Arbeidet med revisjon og oppdatering av innholdet på nifab.no fortsatte, med vekt på nøytralt språk og ordvalg. Innholdsmessig ble aspekter som pasientsikkerhet og forskningsstatus fortsatt vektlagt. Systemet for kvalitetssikring av nytt innhold ble utviklet videre gjennom driftsåret.
- Vi kan dessuten notere oss nok et år med en sterk publikumsøkning, og at nettsiden ble gjort enda mer brukervennlig gjennom re-design og nye funksjoner.

ØKONOMI

Årsregnskapet for 2010 følger vedlagt denne rapporten. Overforbruket på 445 320,58 kr forklares primært med at refusjon på til sammen ca 300 000 kr for forskottering av sykepenger og lønn under svangerskapspermisjon ikke ble utbetalt oss i 2010.

Til tross for dette, en ustabil bemanningssituasjon og flere korttidsengasjementer, vurderes driften som tilfredsstillende. Imidlertid er fortsatt mye ugjort, og mange aktiviteter må legges på vent.

BESØK OG BRUK I 2010

www.nifab.no hadde i alt 98.653 besøkende i 2010. Det var en økning på hele 54% fra 2009. Majoriteten av besøkene kom fram Norge. Vi forventer en fortsatt besøksøkning i 2011.

UNDERSØKELSE AV NETTSTEDETS KVALITET

I tillegg til korrekt informasjon og innhold, er det viktig at nettsiden har lavest mulig brukerterskel. I 2010 var nifab.no under lupen i undersøkelsen ” *Kvalitetsvurdering av nettsteder med helsefaglig informasjon*”, i regi av Helsebiblioteket og Sykehuset Innlandet. Deres konklusjon etter vurdering av 46 nettsteder var at norsk helseinformasjon på internett var av ”varierende kvalitet”.

Blant Topp 5

I lys av dette var det gledelig å notere seg at nifab.no var blant de fem beste nettstedene i undersøkelsen. Den tok for seg nettstedenes tekniske tilgjengelighet, brukervennlighet og innholdsmessige pålitelighet. Vi arbeider videre med de momenter undersøkelsen vurderte som ikke optimale. Vi vurderer disse til å være utbedret i løpet av 2011.

Sjekk av lenker, forskningsstatus og øvrig innhold på nettsiden skjer rutinemessig en gang i året, men foretas også fortløpende.

NYTT INNHOLD

Nye beskrivelser

I 2010 produserte vi to nye beskrivelser av behandlingsformer. Ved årets slutt dekket nettsiden i alt 55 behandlingsformer, mot 53 i 2009. 8 beskrivelser om terapiformer ble ferdig revidert etter ny mal, og revisjon av ytterligere 7 ble påbegynt. Også i 2011 vil vi prioritere forbedring av nåværende terapibeskrivelser framfor produksjon av nye.

Temaside basert på diagnose

Det ble påbegynt temaside om astma/allergi og alternativ behandling. Dette ble utført av en innleid prosjektmedarbeider i et korttidsengasjement. Arbeidet ble ikke ferdigstilt, og videre arbeid må vente til redaksjonen har ledig kapasitet eller får økninger i budsjettet for 2011.

Fakta-ark om helseprodukter

I 2010 startet vi også produksjon av kunnskaps- og sikkerhetsbaserte ”fakta-ark” om ulike urter, kosttilskudd og naturmidler ment for egenbehandling. Ved årsskiftet har vi ferdigprodusert 7 faktaark om ulike helseprodukter.

Faktaarkene blir publisert under en egen seksjon i første del av 2011. Arbeidet med faktaark er utført av en innleid konsulent på timebasis

PRESENTASJON AV EFFEKT OG ERFARINGER

Vi har prioritert en del ressurser til produksjon av kvalitetssikret kunnskaps- og erfaringsbasert norskspråklig informasjon om effekt av alternative behandlingsmetoder. Dette er en del av vårt mandat og en type informasjon som brukerne i større og større grad etterspør. Dette arbeidet er tids- og ressurskrevende. Inntil vi har fått på plass en metodikk for presentasjon av forskning har vi valgt å oversette utvalgte Cochrane-sammendrag. Ved årsskiftet kunne vi notere oss publisering av rundt 40 sammendrag av forskning på alternative behandlingsmetoder ved ulike sykdommer/ lidelser.

Arbeidet med utvikling av en metodikk for presentasjon av effekt er kommet langt, men vil bli forbedret ytterligere når forskerne ved NAFKAM innlemmes i dette arbeidet. Alt forarbeid, herunder valg av kilder, fremgangsmåte, produksjon av tekster som forklarer våre valg og vår fremgangsmåte, samt utvikling av design er ferdigstilt. Implementeringen avventer nå resultatene av et pilotprosjekt hos forskerne på NAFKAM.

Presentasjon av brukererfaringer

I forlengelse av diskusjonen med Kunnskapssenteret om hvordan vi kan beskrive brukergruppers opplevde erfaringer med ulike behandlingsmetoder engasjerte vi i 2010 en prosjektmedarbeider til å samle data og skrive disse tekstene.

Metodikken for dette er utviklet i samarbeid med forskerne på NAFKAM, som også bidrar med faglig vurdering av det vi produserer på dette området. Tekstene om brukererfaringer er konsentrert rundt de fem mest utbredte terapiformene, og vil bli publisert i første del av 2011.

VISUELL DESIGN OG FREMTONING

For å øke nettsidens lesbarhet og brukervennlighet, fortsatte vi i 2010 arbeidet med å fremskaffe egne illustrasjonsbilder til det tekstlige innholdet. Gjennom samarbeid med en fast fotograf produserer vi billedserier til artiklene om terapiformer.

HENVENDELSER FRA PUBLIKUM

Nifab.no mottar og besvarer henvendelser fra publikum, i form av både spørsmål og tips. Alle henvendelser arkiveres anonymisert i henhold til Datatilsynets krav, og kan ikke spores tilbake til person. Arbeidet med å omgjøre disse til ”spørsmål og svar” for publisering på nettsiden ble ikke prioritert i 2010, men vil bli tatt opp igjen i 2011.

I takt med økt samfunnsdebatt og medieomtale om alternativ behandling, økte også antall henvendelser fra publikum i året som gikk.

Utvikling i takt med publikums behov

En stor del av henvendelsene i 2010 kom fra personer med kronisk og/ eller alvorlig sykdom. Andre henvendelser gjaldt markedsføringspåstander om effekt av helseprodukter som urter, kosttilskudd og naturmidler.

Dette gjorde at vi startet arbeidet med ”fakta-ark” om slike helseprodukter, og begynte arbeidet med temasider basert på konkrete diagnoser.

OVERSETTELSE AV INNHOLDET

I henhold til vedtektene skal deler av nifab.no også foreligge på engelsk. Dette arbeidet ble tatt opp igjen i 2010, og ved årets slutt var all tekst om vårt arbeidsområde, mål og funksjon tilgjengelig på engelsk.

Arbeidet med nynorsk språkandel fortsatte, ved at nye beskrivelser av terapiformer ble skrevet på nynorsk.

UTADRETTET ARBEID

MARKEDSFØRING OG PROFILERING

Lenking til nifab.no

Ved inngangen til 2010 hadde et titalls organisasjoner for pasienter, helsepersonell mv permanent lenke til www.nifab.no. Ved siste årsskifte hadde dette økt noe. Arbeidet med å foreslå lenking skjer kontinuerlig, når vi blir kontaktet av foreninger, organisasjoner eller lignende som har egen nettside eller e-postliste, samt ved å aktivt oppsøke pasientorganisasjoner.

Sosiale medier

Gjennom aktivitet på vår Facebook- og Twitter-profil økte antall ”tilhengere” betydelig i 2010. Vi har aktivt søkt opp våre målgrupper på disse mediene, og foreslått linking til våre saker. Vi ser at systematisk arbeid her raskt bærer frukter.

Nyhetsbrev på e-post

Til tross for å være en relativt tungvint kanal å drifte, viste besøksstatistikken også at utsendelse av e-post hadde positiv effekt. Imidlertid ser vi at sosiale medier gradvis tar over for denne kanalen i kommunikasjonen med privatpersoner. På sikt vil bruk av e-post også for nifab.no bli redusert til å brukes kun i kommunikasjon med presse/ media og organisasjoner.

PR

I forbindelse med medias oppmerksomhet på feltet alternativ behandling opplevde vi en økning i medie henvendelser og i bruken av oss som kilde ved medieoppslag.

Annonsering og betalt markedsføring

Vi har videreført arbeidet med søkeord og annonsering på søketjenesten Google. I lys av erfaringene fra 2009, den totale økonomiske situasjonen samt den positive besøksutviklingen gjennom året, anså vi det ikke som formålstjenlig å kjøpe reklameplass andre steder i 2010.

ANNEN VIRKSOMHET

Vår utadrettede virksomhet skal bidra til å holde oss oppdatert om alternativ behandling, behov hos brukergrupper, samt å gjøre oss kjent både nasjonalt og internasjonalt. I 2010 har vi deltatt på følgende arenaer:

- *Foredrag på medlemsmøte i Landsforeningen for Trafikkskadde (region nord) samt foredrag for tillitsvalgte i MS-forbundet (sentralt)*
- *Forskningskonferansen ICCMR 2010 ble arrangert av NAFKAM i mai 2010, med NIFAB som kommunikasjonsansvarlig. Rundt 400 forskere var da samlet, og det ble notert et betydelig antall medieoppslag om konferansen, NAFKAM og nifab.no.*
- *Deltakelse på høring om Statsbudsjettet 2011 hos Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget, hvor statusrapport og behov for videre satsing ble presentert.*
- *Deltakelse på Helsedirektoratets Kontaktforum for Alternativ Behandling.*
- *Presentasjon av nifab.no og NAFKAM overfor flere politikere, universitetsansatte og statssekretær*
- *Relasjonsmøte med Kreftforeningen lokalt og Kreftlinjen sentralt*
- *Opprettet dialog med Nasjonalt senter for erfaringskompetanse innen psykisk helse – erfaringskompetanse.no*
- *Dialog med Legemiddelverket og Mattilsynet er opprettet, og begge instanser har bidratt til kvalitetssikring av tekst om lover/ regler for urter, kosttilskudd og naturmidler.*

INTERNASJONALT SAMARBEID

ICCR

Nifab.no er med i ICCR (International Collaboration on Complementary Therapy Resources), som er et internasjonalt samarbeidsforum for statlige og offentlig finansierte sentre som formidler informasjon om alternativ behandling. I 2010 hadde vi tre telefonmøter, samt ett medlemsmøte i forbindelse med forskningskonferansen ICCMR 2010 i Tromsø.

CAM-CANCER

Nifab.no drifter nettsiden til CAM-CANCER på vår egen server. Vi utfører innholdsmessige og tekniske tjenester på timebasis. I retur for dette får vi fritt benytte innholdet på CAM-CANCER.

ICCMR 2010

NAFKAM arrangerte verdenskongressen ICCMR 2010 i mai (International Congress on Complementary Medicine Research). Nifab.no var her engasjert til å ivareta kommunikasjonsarbeidet. En halv stilling i redaksjonen ble frikjøpt i 6 mnd av NAFKAM for å ivareta dette arbeidet.

I tillegg besto våre tjenester av IT-arbeid med en nettside spesielt for konferansen, samt at redaktøren for nifab.no var involvert etter behov.

INTERNE FORHOLD

PERSONALE OG BEMANNING

I 2010 hadde NIFAB i alt 5,9 stillingsandeler fordelt på 5,5 stillingshjemler, som var det samme som i 2009.

En ansatt sa opp sin stilling som IT-konsulent. Vi valgte å ikke ansette en ny foreløpig, og vi kjøper IT-tjenester fra ekstern konsulent på timebasis. Lønnsmidlene til stillingen har vi brukt til engasjement av medarbeidere for innholdsproduksjon på nettsiden.

Endring i stillingstittel

Redaktørstillingen er blitt tillagt informasjonsoppgaver for hele NAFKAM, og har nå tittelen informasjonssjef. Stillingens ansvarsoppgaver overfor nifab.no er uendret.

Sykefravær

Nifab.no er en kunnskapsbedrift som behøver både stabilitet og utvikling. Kunnskapsrike og motiverte ansatte er en forutsetning for både normal drift og videreutvikling. Driften berøres lett av fravær i en liten stab. En medarbeider hadde svangerskapspermisjon, og en annen var sykemeldt fra mai og ut året. For å dekke opp sykefraværet ble det engasjert vikarer.

KOMPETANSEHEVING

Vi gjennomførte seminar med Kreftlinja for å utveksle erfaringer, og øke kompetansen hos de ansatte i å takle henvendelser fra personer som har det vanskelig på grunn av alvorlig sykdom.

Det ble også gjennomført seminar med Legemiddelverket, for å øke de ansattes kompetanse om lover, regler og rutiner vedrørende urter og plantebaserte legemidler.

Deler av staben var på kurs i søkordoptimalisering, markedsføring på internett, bruk av sosiale medier, samt håndtering av vanskelige forespørslar.

UTFORDRINGER OG VEIEN VIDERE

Samlet sett ble 2010 preget av fokus på forbedring av det eksisterende, men også av at vi satte i gang flere nye prosjekter for å bedre kunne møte publikums behov.

Publikums bruk av NIFAB følger i grove trekk samfunnsdebatten, mediebildet og befolkningens interesse for alternativ behandling.

De direkte henvendelsene fra publikum tyder på at behovet for nøytral, sikkerhetsorientert og kvalitetssikret informasjon om alternativ behandling vil være økende i årene som kommer.

Arbeidet med kartlegging og presentasjon av de omkring 200 kjente etablerte behandlingsformene er stort og møysommelig. Samtidig har publikum forventninger om at deres henvendelser og forespørslar besvares både raskt og i dybde.

Det er en utfordring å løse oppgavene og å oppfylle et økende behov hos publikum uten tilstrekkelig stabil arbeidskraft.

Internasjonalt samarbeid skal fremdeles være en styrke for NIFAB, i de tilfeller det er tjenlig å samarbeide med andre om felles faglige utfordringer.

Tromsø, 31.03.2011

Ola Lillenes
Informasjonssjef NAFKAM
Redaktør www.nifab.no